

ELŐTERJESZTÉS

**Csanádpalota Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
2025. április 9. napján tartandó soros, nyílt ülésére**

Csanádpalota Város 2025-2029. évi Gazdasági Programjának elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el, melynek időpontja 2025. április 15.

A fentiekben foglaltak alapján mellékelten beterjesztem Csanádpalota Város Önkormányzata 2025-2029. évi Gazdasági Programját.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és hozza meg döntését!

.../2025. (04.09.) Képviselő-testületi határozat

Tárgy: Csanádpalota Város 2025-2029. évi Gazdasági Programjának elfogadása

HATÁROZATI JAVASLAT

Csanádpalota Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § (5) bekezdésében foglaltak alapján, Csanádpalota Város Önkormányzata 2025-2029. évi Gazdasági Programját az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Kovács Gábor polgármester

Határidő: azonnal

Erről értesül:

- Kovács Gábor polgármester
- Csanádpalotai Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője
- Csanádpalotai Közös Önkormányzati Hivatal Pénzügyi Csoport
- Irattár

Csanádpalota, 2025. április 2.

Kovács Gábor
polgármester

Előterjesztést készítette:	Besenyi Ildikó jegyző
Látta:	-
Tárgyalta:	Pénzügyi, Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság Szociális, Kulturális és Ügyrendi Bizottság
Döntéshozatal:	egyszerű többség
Melléklet:	Csanádpalota Város Önkormányzata 2025-2029. évi Gazdasági Programja

Csanádpalota Város Gazdasági Programja
2025-2029.

1. Bevezetés

Jogszabályi háttér

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § (1) bekezdése az önkormányzatoknak gazdasági program készítését írja elő. A 116. § (5) bekezdésében foglaltak alapján a gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani. A törvény szövege alapján a gazdasági program egy integrált szemléletű, a térségi összefüggéseket figyelembe vevő tervezési folyamatvégeredményét jelenti, mely tartalmazza a kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok biztosítására és a fejlesztésre vonatkozó elképzeléseket.

A programban szükséges és célszerű meghatározni a fő irányokat, feladatokat és számba venni az ehhez szükséges és rendelkezésre álló forrásokat.

Az önkormányzat képviselő-testületének át nem ruházható hatáskörébe tartoznak a település- és gazdaságfejlesztés stratégiai döntései, a rendeletalkotás, a költségvetés elkészítése, a helyi adó megállapítása, a hitelfelvétel, a társulásokhoz való csatlakozás, vagy például a településfejlesztési koncepció elkészítése, a településrendezési terv jóváhagyása, illetve a gazdasági program megalkotása. A jellemzően intézményfenntartó, finanszírozási rendszerét illetően a központi költségvetéstől függő magyar önkormányzati rendszerben a települések fejlődését, versenyképességét alapjaiban határozza meg gazdasági szerkezetük, vállalkozási aktivitásuk és az a keretrendszer, mely a gazdaságfejlesztés eszköz és intézményrendszerét, forrásait, illetve a fejlesztés legfőbb irányait megadják.

Ebből adódóan a településfejlesztési koncepció, a településrendezési terv mellett, a város gazdasági lehetőségeit és fejlődését leginkább befolyásoló fejlesztési dokumentum a gazdasági program.

A helyi gazdaságpolitika alapelvei:

- A város gazdasági növekedésének elősegítése, a lakosság életszínvonal és életminőség javulási feltételeinek megteremtése;
- A település történelmi hagyományaira, környezeti adottságaira, értékeire, előnyeire alapozva, előrevetítsen egy, a különböző környezeti, gazdasági, társadalmi változásokhoz rugalmasan alkalmazkodni képes jövőképet, valamint az ennek megvalósításához szükséges infrastrukturális, intézményi, pénzügyi feltételrendszert; A városnak nincs adóssága, ezt meg kell őrizni;
- A vállalkozások, civil szervezetek, oktatási intézmények, egyéb szervezetek, magánszemélyek a városért dolgoznak, pozitívan formálják arculatát, segítik az önkormányzati feladatok megoldását. Ezt a hatalmas értéket meg kell őrizni, a településen belüli együttműködést szélesíteni szükséges.
- Összegezze azokat a fejlesztési elképzeléseket, amelyek hosszabb távon meghatározzák az önkormányzati döntések irányát,

- A pályázati lehetőségek között irányt mutasson a fejlesztési elképzelések megvalósításához.

A dokumentum azokra a tényezőkre, szegmensekre, fejlesztési lehetőségekre, célokra koncentrál, amelyekre az önkormányzatnak hatása van a 2025-2029-es időtávon. A jelenlegi gazdasági helyzetben, az átalakuló közigazgatási, önkormányzati, szabályozási és fejlesztéspolitikai környezetben a város egy olyan Gazdasági Programot kívánt megfogalmazni, mely figyelembe veszi a megjelenő új igényeket és kihívásokat, az Európai Unió támogatási időszak prioritásait és a különböző fejlesztéseket lehetővé tevő — támogatási felhívásait, valamint az önkormányzatának pénzügyi lehetőségeit. A dokumentum olyan célokat, feladatokat és programokat fogalmaz meg, melyek reálisan teljesíthetők, vagy elindíthatók a lakosság helyben boldogulásának biztosítása érdekében.

Elmondható, hogy a közszolgáltatások jó színvonalon működnek, az önkormányzati intézmények (bölcsőde, óvoda, családsegítés, gyermekjóléti és szociális feladatok, egészségügyi alapellátás, művelődési ház, könyvtár, településüzemeltetés, közigazgatás) szintén magas színvonalon biztosítják a lakosság ellátását, melyhez a Képviselő-testület az állami támogatáson és az intézmények saját bevételein túl is nyújt támogatást. Mivel az önkormányzati feladatok finanszírozása változatlan, az állami elvonás mértéke évről évre nő, a saját bevételek alakulása nagyban függ az ország és a világ gazdasági folyamataitól. Ezért a működési és felhalmozási célúforrásainak biztosítása érdekében komoly és felelősségteljes feladat hárul a Képviselő-testületre.

A gazdasági program összeállításakor

- a kormány gazdaságpolitikai célkitűzései,
- a várható uniós pályázati lehetőségek,
- a vármegyei területfejlesztési program,
- a város adottságai, a lakosság igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, pénzügyi kondíciói,
- a polgármesteri program kerültek figyelembevételre.

2. A település rövid történeti áttekintése

Csanádpalota Csongrád-Csanád és Békés Vármegye határán, közigazgatási területileg Romániával közvetlenül határos Csongrád-Csanád Vármegye dél-keleti térségében, Szegedtől 58 km-re, Makótól 16 km-re keletre, elhelyezkedő település. A település a Makói járáshoz tartozik, mely a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendeletben foglaltak szerint a kedvezményezett kistérségek közé tartozik.

2009. évben városi rangra emelkedett, lakosainak száma sajnos folyamatosan csökken 2013. január 1-jei népesség statisztika adatai szerint 3058 fő.

A település közigazgatási területe 7776 hektár, ebből belterület 332 hektár. A lakóingatlanok száma 1200 db, melyből közel 300 ingatlan romos. A település valamennyi lakóházához az áram-, gáz-, víz-, telefon- valamint kábeltelevízió-hálózat csatlakozási lehetősége kiépített.

A városban jelenleg 6 élelmiszerüzlet, 7 vendéglátóhely, 13 egyéb üzlet, összesen 26 kereskedelmi és vendéglátóhely üzemel.

3. Csanádpalota város gazdasági helyzete és a várható változások

3.1. A vagyoni helyzet

Az Önkormányzat vagyona a 2024. évi zárómérleg alapján 3.127.257.885,- forint.

Az Önkormányzat vagyonszerkezete a következő:

Vagyonelem megnevezése	Ingyen db száma	A vagyonszer- szerinti bruttó értéke ezer Ft	Az összes vagyonszer- szerinti a vagyonszer- szerinti részaránya
Forgalomképtelen törzsvagyonszer (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyonszer)	286	2.541.053	65,9 %
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyonszer (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyonszer)	24	1.138.368	29,5 %
Üzleti vagyonszer (forgalomképes vagyonszer, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	88	177.900	4,6 %

Az Önkormányzat ingatlanvagyonszer ezen belül nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű — vagyonszerből, korlátozottan forgalomképes vagyonszerből és üzleti (korábban: forgalomképes) vagyonszerből áll.

A forgalomképtelen törzsvagyonszer körébe tartozó főbb ingatlanok: közterületek, utak, közterek, árok, földterületek, telkek, stb.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyonszer körébe tartozó főbb vagyonelemek: idősok gondozóháza, idősok nappali ellátó klub, óvoda, bölcsőde, sportpálya, Polgármesteri Hivatal, orvosi rendelő, Művelődési Ház, Könyvtár, stb. Az üzleti vagyonszer körébe tartoznak a lakóházak, gyepek, szántók, erdők, zártkert, legelő, stb.

Csanádpalota Városi Önkormányzat

A vagyonszer vagyonelem szerinti megoszlása:

- a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyonszer aránya 95,4 %,
- az üzleti vagyonszer körébe sorolt vagyonelem aránya 4.6 %, amely az egyes önkormányzati célkitűzések megvalósításakor anyagi forrásként figyelembe vehető.

3.2. A pénzügyi helyzet

Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt években az alábbiak jellemezték: Sem működési hitel, sem folyószámlahitel felvételére nem került sor. A pénzügyi egyensúly, a folyamatos likviditás biztosítva volt. Intézményeink fennakadás nélkül működtek.

A 2024. évi tervezéskor és a későbbiekben önkormányzatunk négy nagy bevételi forrásra támaszkodhat. Ezek a helyi adó, állami támogatás, saját bevétel, pályázatokon elnyerhető támogatások. A saját bevételeken túl a legnagyobb súlyt a költségvetésben a helyi iparüzési adó képviseli, Ez a bevétel függ a vállalkozások gazdasági helyzetétől, nagyban befolyásolja önkormányzatunk lehetőségeit. Az állami támogatások átalakultak feladatfinanszírozássá. Évente 488 millió forint körüli összeggel számolhatunk. Az Önkormányzat saját bevételei a térítési díjakból, bérleti díjakból, egyéb bevételekből állnak.

3.3. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat közhatalmi és működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrás növelésének.
- A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja),
- Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására (különösen a bérbeadás lehetőségére), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
- Új feladatok indításánál figyelembe kell venni, hogy önkormányzatunk feladatfinanszírozás keretén belül igényelhet-e rá támogatást,
- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

4. Demográfia

Csanádpalota város az Dél-Alföldi régió, ezen belül is Csongrád-Csanád Vármegyében, a Makói kistérségben fekszik. Napjainkban 2748 fős lakónépességű település.

Év	Állandó népesség		Összesen	Lakónépesség
	Férfiak száma	Nők száma		
2020.	1379	1401	2780	2645
2021.	1378	1405	2783	2630
2022.	1396	1411	2807	2634
2023.	1402	1382	2784	2608
2024.	1382	1366	2748	2593

Állandó népesség életkor szerinti bontásban			
Év	0-17 év között	18-54 év között	65 év felett
2020.	420	1767	593
2021.	438	1737	608
2022.	461	1741	605
2023.	452	1738	594
2024.	450	1717	581

5. A gazdasági program

5.1. Fejlesztési elképzelések

Csanádpalota Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2025-2029. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg:

5.1.1. Ipar

A helyi iparral, illetve vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása azért fontos feladat, mivel a vállalkozások közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az Önkormányzatot. A Csanádpalota Városi Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képezi az ipari park.

A helyi ipari területtel kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Keresni kell a lehetőséget a helyi iparterület adottságainak javítására, infrastruktúra kialakítása.
- Népszerűsíteni kell, illetve vonzóvá kell tenni a helyi ipari területet. A népszerűsítést elsősorban a saját honlapon kell megvalósítani.

A vállalkozók támogatásával kapcsolatos elképzelések:

- Az önkormányzat honlapján bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak,
- A környező településekkel szorosabb kapcsolat kialakítása, gazdasági, kulturális és turisztika területén.
- Tovább erősíteni a határonátnyúló testvértelepülési kapcsolatokat és a közös pályázatok lehetőségének kiaknázása.

5.1.2. Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, ahol vannak kiaknázatlan lehetőségek. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, és jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. A turisztikai kínálat az igényeket

figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania saját arculatát és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét.

Románia Schengeni övezethez történő csatlakozása során, a határmegnyitás egy kedvező lehetőséget ad a két ország közötti gazdasági, turisztikai lehetőségek kiaknázására.

A Maroshát Kistérség Turizmusáért Egyesület tagjaként, mind a Csongrád-Csanád Vármegye, mind a Békés Vármegye területén lévő települések turisztikai vonzerejének erősítése és idegenforgalmának folyamatos fejlesztése során Csanádpalota bekapcsolása a Gyula-Mezőhegyes-Makó turisztikai desztinációjába.

Kövegy-Csanádpalota-Pitvaros-Mezőhegyes között megépült kerékpárút turisztikai lehetőségeinek kiaknázása.

Az idegenforgalmat befolyásolják a szabadidős és szórakozási, kulturális programlehetőségek. Folytatni és erősíteni kell a programkoordinációt, a kínálatbővítést, hagyományteremtő-hagyományőrző rendezvényeinket.

A településen az Asztalos P. Kálmán Tájház működik, amelyben állandó kiállítás tekinthető meg, amely ingóságokból, emléktárgyakból, relikviákból, népi használati és kézművesipari emlékekből, Csanádpalota történelmét őrző dokumentumokból, képeiből, népi játékaiból, könyveiből áll. A Csanádpalotai Helytörténeti Egyesület által biztosított gyűjteménye is látogatható, ahol időszakos és állandó kiállításokat lehet megtekinteni.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- a) Fejleszteni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek, (turisztikai tájékoztató táblák),
- b) Turisztikai kiadványt készítése (pl, prospektus, túratérkép),
- c) Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló edény),
- d) Tájház népszerűsítése,
- e) Természeti és környezeti értékekre alapozott turizmus fejlesztése,
- f) Önkormányzat tulajdonában álló, jelenleg használaton kívüli épületek hasznosítása, felújítása, funkcióval ellátása (szálláshely, szolgáltató tér)

Egyéb, idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- a) Támogatni kell az idegenforgalmi, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket, biztosítani kell azt, hogy a rendezvények időpontja, programja a turisztikai kiadványokban megjelenjen, a honlapra felkerüljön.
- b) Fel kell tüntetni az Önkormányzat honlapján a turisztikai lehetőségeket, továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is.
- c) A környező települések rendezvény tervezetének összehangolása.

5.1.3. Infrastruktúra

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a csapadékvíz elvezetés, a csatornahálózat, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna rendszer, a villamosenergia, a gáz, a közvilágítás, illetve egyéb telefon, internet, kábeltelevízió szolgáltatások biztosítását.

Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzatok számára a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az informatika terén törekedni kell annak megvalósítására, hogy

- a) az Önkormányzat korszerű honlappal rendelkezzen, melyen az önkormányzattal és kapcsolatos fontosabb tájékoztatás biztosítható,
- b) az internet hozzáférés biztosítva legyen a lakosság széles köre számára.

Az anyagi lehetőségekhez mérten törekedni kell:

- a) regionális és helyi jelentőségű közlekedési infrastruktúra fejlesztésére
- b) járdák és belterületi utak építése és felújítása, külterületi utak felújítása, továbbá a kerékpárút hálózat és környezetének karbantartása

5.2. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

Csanádpalota Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2025-2029. évekre az alábbi feladatokat és célokat határozza meg a munkahelyteremtés feltételeinek javítása érdekében:

5.2.1. Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok:

- a) A közszolgáltatások fenntartása révén munkahelyet tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával.
- b) Rendszeres együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal.
- c) A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását elősegítő programok támogatása.

5.2.2. Közfoglalkoztatás

Csanádpalota Városi Önkormányzat évek óta indítja a járási startmunka mintaprogramok mezőgazdasági, szociális és helyi sajátosságokra épülő programelemeit, valamint a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatást.

2025. évtől az eddigi három járási startmunka mintaprogram helyett kettő programtípus, az értékteremtő program és a szociális típusú program indítására volt lehetőség.

Az értékteremtő program a korábbi mezőgazdasági és helyi sajátosságokra épülő programelemek helyett jött létre, a programokban végzett tevékenységek újragondolása érdekében. Az értékteremtő programban a közfoglalkoztatottak mezőgazdasági tevékenységet (fóliás növénytermesztést) végeznek. A programban végzett mezőgazdasági tevékenység lehetőséget ad a megtermelt zöldségek egy részének savanyítására, valamint a helyi piacon történő értékesítésére. Az értékteremtő program keretében valósul meg a betonelemek (térkő,

szegélykő) gyártása is, melynek egy részét az önkormányzat saját célra használja fel, másik része értékesítésre kerül.

A szociális típusú program keretében belvíz-elvezetés, a mezőgazdasági utak rendbetétele, valamint a közúthálózat karbantartása valósul meg.

Létszámadatok:

Időszak	Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás (fő)	Mezőgazdasági program (fő)	Szociális program (fő)	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás (fő)
2021.03.01.-2022.02.28.	14	15	14	20
2021.09.01.-2021.11.30.				5
2022.03.01.-2023.02.28.	14	15	13	
2022.03.01.-2022.08.31.				20
2022.09.01.-2023.02.28.				16
2022.10.10.-2023.02.28.				3
2023.03.01.-2024.02.29.	13	14	12	
2023.03.01.-2023.11.30.				19
2023.06.21.-2023.11.30.				2
2024.03.01.-2025.02.28.	12	14	12	18

5.3. A településfejlesztési politika célkitűzései

A Csanádpalota Városi Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a Képviselő-testület ciklusa alatt növekedjen. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja és a működtetése nem jelent forráselvonást az alapellátástól.

Az önkormányzati vagyon forgalomképtelen törzsvagyon részének funkciója a közszolgáltatások és infrastruktúra biztosítása (pl. utak, közterületek, intézmények). Ennek állagát megóvni, javítani, értékét növelni kell, az anyagi lehetőségekhez mérten, karbantartással, felújítással, új beruházással.

5.3.1. A településfejlesztés széles nyilvánossága

Csanádpalota Város Önkormányzatának Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekből azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

A településfejlesztés nyilvánosságával kapcsolatos célkitűzések:

- a) Folyamatosan karban kell tartani a település honlapját.
- b) A honlapon biztosítani kell a helyet:
 - ba) a Képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatoknak,
 - bb) a turisztikai kiadványnak,
 - bc) a település intézményeinek,
 - bd) a helyi civil szervezeteknek,
 - be) a településen megrendezett programoknak
- c) A településfejlesztésbe be kell vonni a tenni akaró polgárokat, vállalkozókat és önszerveződő közösségeket.

5.3.2. A településfejlesztés átgondoltsága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek előtérbe,

- a) melyek olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak, vagy
- b) melyek több településfejlesztési, üzemeltetési cél megvalósítását is segítik, vagy
- c) melyek a település fejlesztése szempontjából felállított rangsorban az alapellátást segítik.

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a jelen gazdasági program, valamint az éves költségvetési tervek, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus évei alatt.

A településfejlesztés során — az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével figyelembe kell venni a következőket:

- a) Azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni, melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az Önkormányzat tartósan (legalább 4 éven keresztül) a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat. és vagy melyek hosszú távon a népességszám emelkedését idézik elő, és vagy melyek a vállalkozásoknál munkahelyet generálnak
- b) Háttérbe kell helyezni azokat a fejlesztéseket, melyek a lakosság vagy a vállalkozók nagyon szűk körét érintik, és mely fejlesztésekkel megvalósuló beruházás aránytalanul nagy működtetési kiadásokkal jár, során létrejött beruházás üzemeltetése aránytalanul nagy terhet ró az Önkormányzatra, és adott közszolgáltatás más módon, más szolgáltatóval kedvezőbb anyagi feltételekkel biztosítható.

5.3.3. A településrendezési terv

A településrendezés célja a települések terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építéshelyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített

értékeinek fejlesztése és védelme, továbbá az országos, a térségi, a települési és a jogos magánérdek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az előfonások kíméletes hasznosításának elősegítése.

A településrendezés eszközei:

- a) a településfejlesztési koncepció, amelyet a települési önkormányzat képviselő-testülete határozattal állapít meg,
- b) a településszerkezeti terv, amelyet az önkormányzati településfejlesztési döntés figyelembevételével a települési önkormányzat képviselő-testülete dolgoztat ki és határozattal állapít meg;
- c) a helyi építési szabályzat és a szabályozási terv, amelyet a településszerkezeti terv alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete dolgoztat ki és rendelettel állapít meg.

A Képviselő-testület feladata, hogy:

- a) a ciklus ideje alatt áttekintse a településrendezési terveket, szükség esetén lépéseket tegyen a tervek módosítására,
- b) konkrét lépéseket tegyen a tervekben szereplő fejlesztések megvalósítására.

5.3.4. Felkészülés a pályázatokra

Bízunk abban, hogy a Képviselő-testület mandátumának időszaka alatt lehetőség lesz pályázati forrásokat igényelni, így szükséges az, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon a pályázati tevékenység.

A sikeres pályázatok érdekében:

- a) Felelősöket kell kijelölni a különböző szintű, jellegű pályázatok figyelemmel kísérésére.
- b) A pályázatok megírására a szükséges szakértelemmel rendelkező személyt/személyeket kell keresni és megbízni.
- c) Lépéseket kell tenni az adott fejlesztés vármegyei fejlesztési programba való illesztéséhez.
- d) A pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre előre terveket kell készíteni, mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő

5.3.5. Településfejlesztési célok

Az Önkormányzat - az anyagi lehetőségeihez mérten, bízva a pályázati forrásokban - a következő településfejlesztési célokat határozza meg, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

Településfejlesztési célok:

- a) belterületi közút építése,
- b) járdaépítés,
- c) középületek környezetének rendezése, parkolók kialakítása,
- d) csapadékvíz-, belvíz elvezető rendszer megtervezése, felújítása,
- e) buszvárók környezetében kerékpártárolók kialakítása,
- f) piactér felújítása,
- g) intézmények akadálymentesítése,
- h) Ipari Park fejlesztése,
- i) sport területek fejlesztése
- j) kamerarendszer bővítése, fejlesztése

5.4. Az adópolitika célkitűzései

A Csanádpalota Városi Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel azok jelentősen befolyásolják a településen keletkező saját bevételt, illetve hatással vannak a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire.

A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

A 2024. évben a következő helyi adónemekből származott bevétel:

Adónem	Módosított előirányzat (Ft)	Teljesítés (Ft)	Teljesítés (%)
Iparüzési adó	101.223.000	101.233.970	100
Kommunális adó	591.600	596.409	100
Talajterhelési díj	0	0	0
Telekadó	1.306.000	1.306.121	100
Idegenforgalmi adó	300.000	299.100	100
Késedelmi pótlék, bírság	465.000	412.057	100
Termőföld bérbeadás	325.000	325.000	100
Közhatalmi bevételek összesen:	109.535.000	109.545.998	

A helyi adóztatás során az Önkormányzat Képviselő-testülete:

- a) minden évben megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket,
- b) adófajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő - a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő - kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat,
- c) adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- d) csak olyan adórendeleteket fogad el, amelyek:
 - da) a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelentenek,
 - db) nem hatnak a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként,
 - dc) nem terhelik a vállalkozásokat a foglalkoztatottak számához kapcsolódva.

Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy:

- a) az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézmények nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adó végrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- b) az adóalanyokteljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi köradó bejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről,
- c) az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásáról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást),
- d) az önkormányzati adóhatóság éljen az adóeljárás törvény alapján biztosított adóellenőrzési jogával.

5.5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Csanádpalota Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gazdasági elképzelései között fontosnak tartja az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó intézkedéseket.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzati és egyéb közigazgatási feladatait a hivatala útján látja el.

A Képviselő-testület a következő közszolgáltatásokat biztosítja:

- a) épített és természeti környezet védelme,
- b) lakásgazdálkodás,
- c) vízrendezés és csapadékvíz elvezetés,

- d) csatornázás,
- e) köztemető fenntartás,
- f) helyi közutak és közterületek fenntartása,
- g) köztisztaság és településtisztaság fenntartása,
- h) helyi tűzvédelem, katasztrófavédelem,
- i) közbiztonság helyi feladatainak ellátása,
- j) közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban,
- k) közreműködés a foglalkoztatás megoldásában,
- l) gondoskodás az óvodáról,
- m) gondoskodás az egészségügyi alapellátásról,
- n) gondoskodás a szociális ellátásról,
- o) gondoskodás a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokról
- p) közösségi tér biztosítása,
- q) közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása,
- r) a nemzetiségek jogai érvényesítésének biztosítása,
- s) az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.

5.5.1. Közigazgatás

Az Önkormányzat közigazgatási feladatait a Csanádpalotai Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- a) a szolgáltató jellegű közigazgatás megteremtése,
- b) törekvés az elektronikus ügyintézés lehetőségének megteremtésére,
- c) az információs szolgáltatás működtetésének kiterjesztése,
- d) a közigazgatás tárgyi feltételeinek javítása (számítógép, gyors internet hozzáférés, stb.),
- e) a közintézmények akadálymentesítése.

5.5.2. Az épített és természeti környezet védelme

A Képviselő-testület az épített és természeti környezet védelme érdekében:

- a) áttekinti a védelmet igénylő vagy védelem alá vonandó építészeti, illetve természeti értékeket,
- b) szükség szerint megalkotja, illetve módosítja a helyi védelemről szóló rendeletét,
- c) a helyi építészeti védelmet igénylő épületek esetében vizsgálja a helyi néptörténeti kiállítás létrehozásának lehetőségét, illetve bővíti a meglévő gyűjteményt.

A Képviselő-testület a településkép javítása érdekében javaslatokat dolgoz ki a gondozatlan ingatlanok rendbetétele, az életveszélyessé vált ingatlanok bontása/felújítása érdekében

5.5.3. A lakás- és egyéb önkormányzati helyiséggazdálkodás

Az Önkormányzat lakásgazdálkodási tevékenysége során:

- a) felmérést készít a helyi lakásgazdálkodási helyzetről, a lakásigényről,
- b) gondoskodik a lakásgazdálkodáshoz kapcsolódó helyi rendeletek felülvizsgálatáról,
- c) kezdeményezi a lakásállomány állagának javítását az Önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten.

Az Önkormányzat az egyéb, nem lakáscélú helyiségei kihasználása lehetőségeit rendszeresen megvizsgálja. A hasznosítás során figyelembe veszi a közszolgáltatások biztosításának elsőbbségét, majd a felesleges kapacitások gazdaságos kihasználására törekszik.

5.5.4. A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés

Az Önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás szolgáltatást, amely az Alföldvíz Zrt. szolgáltatón keresztül történik.

A szolgáltatási biztonság emelését szolgáló intézkedéseik az üzemképtelen tolózáraknak felújítása, illetve a rossz, megszorult föld alatti tűzcsapok cseréje föld feletti kiépítésűre. A tűzcsapok karbantartása kapcsán együttműködünk a Katasztrófavédelmi Kirendeltség szakembereivel, akik évente ellenőrzik, műtárgyak megfelelőségét, A tűzcsapok működőképes állapotának biztosítása a Vízmű feladata. A közkutak üzemeltetését a szükséges mértékben fenn kell tartani.

A csapadékvíz-elvezető karbantartását a közmunkások végzik.

Az utak mentén található csapadékvíz-elvezető árkok tisztán tartását folyamatosan végezzük közfoglalkoztatottakkal. A földalapú árok rendszereket újra kell gépi erővel tisztítani, szedni. Rendelkezünk ehhez megfelelő géppel és hozzá tartozó árokszedő eszközzel (kanállal). Egy-egy utcát teljesen kell javítani, árok, padka, útfelület.

5.5.5. Csatornázás

Csanádpalotán a szennyvízcsatorna hálózat kiépítésre került. A tisztítótelep működése megfelel a jogszabályi előírásoknak.

A szennyvízhálózat működtetése az Alföldvíz Zrt.-n, mint szolgáltatón keresztül történik.

A szolgáltatóval szembeni változatlan elvárás az elért jó színvonal fenntartása, lehetőség szerinti fejlesztése.

A közszolgáltatások díját a jogszabály határozza meg, az Önkormányzatnak ráhatása nincsen.

5.5.6. A köztemető fenntartás

Az Önkormányzat kötelező feladatként köteles ellátni a köztemető fenntartással kapcsolatos feladatokat.

A köztemető tulajdonosa és fenntartója a Csanádpalota Városi Önkormányzat.

A temetőbővítése folyamatban van. Temető gondnoki szolgálat működik, aki figyel a temető tisztántartására, rendeltetésszerű használatára, elvégzi a szükséges tisztítási, karbantartási feladatokat. A temető nyitvatartási idejét betartatja. Rendszeresen gondoskodik a szemétkerakó helyek ürítéséről, meggátolja az engedély nélküli lerakó helyek kialakulását. A ravatalozó épületének karbantartása, szükséges felújításához a forrást biztosítani kell.

5.5.7. A helyi közutak és közterületek fenntartása

A Képviselő-testület a helyi közutak fenntartásával, járdák felújításával kapcsolatban — az Önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, mely megfelel a település lakóinak. Remélhetőleg ehhez lesz felhasználható pályázati forrás.

A közterületek szépítése, ápolása, gondozása, tisztántartása, megóvása fontos feladat. A kívánt állapot elérése nemcsak pénz, hanem döntően az ingatlanulajdonosok hozzáállásának, igényességének kérdése.

A település úthálózata nagy részben szilárd burkolattal rendelkezik. A meglévő aszfaltborítások oly régiek, egyre nagyobb mértékben kátyúsodnak, a település anyagilag nem tudja tartani vele a lépést. Az elmúlt években, egy-két utca kátyúzása megtörtént. Saját forrásból minimális javításra van esély. Nagyobb anyagi forrásra pályázati úton van lehetőség. Természetesen a település minden pályázati lehetőséget figyel és pályázik. Az utak mentén, szélén felemelkedett útpadkák nem engedik leszivárogni az úttestről a csapadékot, ahogy az elmúlt években, továbbra is folytatni kell ezeket a munkálatokat.

A Képviselő-testület fontosnak tartja a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- a) fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztántartására,
- b) be kell kapcsolódni a más szervek által meghirdetett település-virágosítási programba, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét,
- c) gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az előregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról,
- d) figyelmet kell fordítani a köztéri építmények állagának megőrzésére,
- e) különösen a következő közterületekre kell koncentrálni:
 - ea) önkormányzati hivatal környéke,
 - eb) önkormányzati intézmények,
 - ec) játszótér,
 - ed) sportpálya,
 - ee) temető

A közterület fenntartási feladatokat az Önkormányzat látja el.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a játszóterekkel kapcsolatban az alábbi feladatokat határozza meg:

- a) az EU-s szabványnak megfelelően — az anyagi lehetőséghez mérten - tovább kell bővíteni a következő játszótereket: városközpont,
- b) folyamatosan gondozni, ápolni kell a játszóterek eszközeit, valamint zöldfelületeit,
- c) a játszóterek tekintetében napi, folyamatos ellenőrzés, szemrevételezés szükséges, havi- negyedéves rendszeres ellenőrzés és a gyártói utasítások szerinti vizsgálat, évente átfogó ellenőrzés, szükség esetén baleset-védelmi megelőző karbantartást kell végezni.

5.5.8. A köztisztaság és településtisztaság fenntartása

A köztisztaság és településtisztaság fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az önkormányzatunk gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról. A szolgáltatást a DTKH Nonprofit Kft. végzi.

Önkormányzatunk nagy hangsúlyt fektet a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára, népszerűsítésére, valamint az elektronikai hulladék és a veszélyeshulladék (gumiabroncs) elszállítására. Folyamatosan figyelemmel kísérjük az ezzel kapcsolatos lehetőségeket, amelyekben segítségére lehetünk a lakosságnak. Megoldásra váró feladat az Önkormányzatnak a településen keletkező építési- és bontási hulladék helyzetének megoldása.

Az Önkormányzat:

- a) gondoskodik arról, hogy a településen kihelyezett szelektív hulladékszigetektől való elszállítás folyamatos legyen,
- b) biztosítja, hogy a közterületekre hulladékgyűjtő edények megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek,
- c) gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosság mentesítéséről és a hó eltakarításról,

Az Önkormányzat kiemelt célja, a város közigazgatási területén elhelyezett illegális hulladékelhelyezésének felszámolása.

A kamerarendszer bővítése nagyban segítené a fellépést, hozzájárulna az elkövetők felderítéséhez. Továbbra is figyeljük az ilyen jellegű pályázati kiírások megjelenését.

5.5.9. A helyi tűzvédelem, katasztrófa elhárítás

Csanádpalota város területén a kárelhárítási feladatokat a Csongrád-Csanád Vármegyei Katasztrófavédelmi IgazgatóságMakói Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság látja el.

5.5.10. A közbiztonság

A település közbiztonsága tekintetében a határátkelő megnyitásából adódóan fokozott figyelmet igényel.

A településen megfelelő a rendőri jelenlét, Polgárőr Egyesület is van a településen. Az önkéntes tevékenységet vállalók munkahely mellet végzik e megbecsültnek nem mondható feladatot.

Az önkormányzati költségvetésből, és a lakosság bevonásával, támogatásával, a felmerülő minden pályázati lehetőségmegragadásával, kihasználásával kell a település közterületein kihelyezett kamerák számát növelni. Hosszabbtávon a teljes lefedettségre kell törekedni.

A jelzésekrendszerek, folyamatosak, a településen működik a gyermekvédelem, a családsegítő munkatársak, a gyámügy a rendőrség kapcsolata, az egymás közötti jelzőrendszere.

Az Önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében:

- a) támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél
- b) támogatja a polgárőrség működését (szorgalmazza a polgárőr szervezet aktív tevékenységét, helyet biztosít számukra),
- c) javaslatokat, észrevételeket tesz a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére,
- d) felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre.

5.5.11. Óvodai ellátás, köznevelés

A város fejlesztésének egyik stratégiai ágazata az oktatás, köznevelés. A Csanádpalota Városi Önkormányzat köznevelési intézményeit a mindenkorijogszabályi előírásoknak és a helyi társadalmi elvárásoknak megfelelően kívánja működtetni. Olyan átlátható intézményeket kíván fenntartani, amelyeket pedagógiai, szakmai és pénzügyi hatékonyság jellemez. A törvényben szabályozott ellátási kötelezettségének megfelelően, lehetősége szerint folyamatosan gondoskodni kíván a nevelés-oktatás feltételeinek minőségi fejlesztéséről.

Csanádpalota Térségi Napsugár Óvoda és Bölcsőde Többcélú Közös Igazgatású Köznevelési Intézmény

A település óvodai nevelést biztosító intézmény székhelye Csanádpalota, Sirály u. 6. szám alatt van, bölcsődei tagintézmény Csanádpalota, Szent István u. 64., Királyhegyesi Óvodai Tagintézmény Királyhegyes, Kossuth u. 41. szám alatt van.

Az intézményben integrált nevelés folyik, annak érdekében, hogy biztosítva legyen a sajátos nevelési igényűgyermeknek különleges gondozáshoz való joga,

Dér István Általános Iskola

Az iskola fenntartója a Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központ. Az intézmény Csanádpalota, Kálmány Lajos u. 1. sz. alatt van. Az iskola négy telephelyen működik: a 3-4. évfolyam a Szent István utca 48. szám alatti épületben, az 1-2. évfolyam és a felső tagozat Kálmány L. u. 1. szám alatti épületben, a testnevelési szakórak a Kálmány L. u. 1. szám alatti tornacsarnokban. 2023. szeptember 1-jétől Csanádalberti és Ambrózfalva településeken működő tagintézményekben az 1-4. évfolyamot összevontan oktató alsó tagozat működik.

Tanulói létszám		
	2022/2023. tanév	2023/2024. tanév
Alsó tagozat	81	77
Felső tagozat	63	71
Összesen	144	148

Az oktatásba történő befektetés a legjobb hatásokkal megtérülő befektetés, ezért tovább kell folytatni a nevelés, oktatás tárgyi feltételeinek javítását és a szakmai, tartalmi fejlesztéseket. Továbbra is támogatni kell azokat a szakmai lehetőségeket, amelyek lehetővé teszik a nevelő-oktató munka eredményességének növelését, a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését.

5.5.12. Gondoskodás az egészségügyi ellátásokról

A Csanádpalota Városi Önkormányzat kiemelt figyelemmel és felelősséggel jár el a lakosság egészségügyi állapotának megőrzésében, az egészségügyi ellátás szakmai feltételeinek megteremtésében.

Az egészségügyi alapellátást Csanádpalota közigazgatási területén jelenleg két háziorvosi körzet, egy fogorvosi körzet, iskola-egészségügyi ellátás, védőnői szolgáltatás biztosítja.

A járóbeteg- és fekvőbeteg szakellátást a Csongrád-Csanád Vármegyei Egészségügyi Ellátó Központ Hódmezővásárhely-Makó nyújtja.

A településen a Kazay Gyógyszertár működik.

Háziorvosi ellátás

A háziorvos az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása érdekében látja el a feladatát. A háziorvosok látják el a 14. életévét be nem töltött gyermekek gyógyító alapellátását. Az egyik háziorvos társas vállalkozás keretében, a másik háziorvosegyéni vállalkozóként látja el a körzetét.

Az Önkormányzat számára fontos megbecsülése és a felmerülő eszközigények és komfortérzet biztosítása.

A jövőbeni cél lenne az épület teljeskörű felújítása pályázati lehetőségek bevonásával.

Fogorvosi alapellátás

Egy fogorvosi körzetben vállalkozás formájában van biztosítva az ellátás. Az iskolaegészségügyi ellátás keretében iskolafogászati tevékenység is működik.

Iskola-egészségügyi ellátás

Az iskola-egészségügyi ellátás az orvos és a védőnő együttes szolgáltatásával működik. A gyermekek intézményen belüli egészségügyi ellátása a bölcsődében, óvodában, az általános iskolában történik.

Védőnői szolgáltatás

A védőnő tevékenysége központjában az általa gondozott családok egészségvédelme, a betegségek kialakulásának megelőzése, valamint az egészségfejlesztés áll. A védőnői feladatok a nővédelem, a várandós anyák gondozásán, a gyermekágyas tanácsadáson keresztül egészen a családgondozási, egészségvédelmi tevékenységig terjed. 2023. július 1. napjától a feladatot a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ fenntartásában látja el két védőnőa városban.

Központi orvosi ügyelet, fogászati ügyelet

Csanádpalota Városi Önkormányzat 2022. november 1. napjával csatlakozott a Makói Kistérség Többcélú Társulása által működtetett fogorvosi ügyelethez.

A **házi orvosi ügyelet** a sürgős – következő rendelési időig nem halasztható – orvosi tevékenységek elvégzése céljából szervezett ellátás, mely hétköznapiokon 16:00-22:00 óra között, hétvégén és ünnepnapokon 8:00-14:00 óra között vehető igénybe Makón, a Vorhand rabbi tér 1. szám alatt.

A sürgősségi ügyeleti ellátás az ügyeleti időben hirtelen jelentkező, illetve súlyos egészségügyi problémák esetére nyújt magas szakmai színvonalú megoldást hétköznapiokon 22:00-8:00 óra között, hétvégén és ünnepnapokon 14:00-8:00 óra között.

A **gyermek ügyeleti ellátás** az ügyeleti pontokon, azok működési idejében továbbra is rendelkezésre áll. 2023. november 1-től a Makói Kórház fogadja a gyermekeket ügyeleti ellátás keretében hétköznapi délután 16 óra és reggel 8 óra között, valamint hétvégén 0 és 24 óra között.

A **fogorvosi ügyeleti ellátást** 2020. február 15. napjától Makó Város Önkormányzatának a Makó, Hollósy Kornélia utca 2/A szám alatti fogorvosi rendelőjében minden hétvégén és hétköznapi eső ünnepnapon napi 2 órában (8-10-ig) a Heidident Kft. (ügyvezető: dr. Udvardi Klaudia Hédi) biztosítja. Az egészségügyi ellátást a jelen lévő orvos a fenti ügyeleti napokon a rendelésre reggel 8 és 10 óra között.

Mentőállomás

Csongrád-Csanád vármegyében 2023. október 1-ről az ügyeleti alapellátást az Országos Mentőszolgálat végzi.

A sürgősségi ellátást a Makói Mentőállomás 24 órában teljesíti, a Makó, Vorhand rabbi tér 1. szám alatti épületben.

5.5.13. Gondoskodás a szociális ellátásokról

A Csanádpalota Városi Önkormányzat Képviselő-testülete felelősséget érez a rászorulóknak, fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának.

A szociális ellátások területén az Önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- a) a Képviselő-testület évente legalább egy alkalommal — illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint — felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét,
- b) a Képviselő-testület a jogszabályi kereten belül biztosít helyi támogatásokat a rászorulóknak részére.

5.5.14. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokról való gondoskodás

Az Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat.

A kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- a) évente felül kell vizsgálni a helyi gyermekvédelmi rendeletet,
- b) a rendelet módosításánál figyelembe kell venni a gyermekvédelmi rendszer által tett jelzéseket, észrevételeket,
- c) az Önkormányzat a következő gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat biztosítja: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés, gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása (bölcsődei ellátás).

A felsőoktatásban tanulni vágyók vagy a már hallgatói jogviszonnyal rendelkezők részére az Önkormányzat tanulói ösztöndíjat biztosít, mégpedig az Emberi Erőforrások Minisztériuma és Csanádpalota Város Önkormányzatának együttműködésén alapuló BURSA HUNGARICA ösztöndíjpályázaton keresztül.

Az Önkormányzat támogat minden olyan programot, rendezvényt, mely az ifjúság kulturált szabadidő eltöltését, nevelését, művelődését szolgálja.

Bölcsőde

2010. évben kialakításra került a bölcsőde épülete. Engedélyezett létszám: 36 fő. A bölcsőde kapacitása folyamatos kihasználtságú.

A bölcsőde a 3 évnél fiatalabb gyermekek nappali gondozására, nevelésére és ellátására szakosodott intézmény, a gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori és az egyéni sajátosságok figyelembevételével. A bölcsődék nem az oktatási, hanem egészségügyi-gyermekjóléti intézményrendszerhez tartoznak. A gyermek, ha a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatóságról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42. § (1) bekezdés értelmében, a bölcsődei ellátás keretében – ha e törvény kivételt nem tesz – a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. A bölcsődei ellátás elsősorban azoknak a családoknak nyújt nagy segítséget, akinél az édesanya, gyermeke 3. életévének betöltése előtt vissza szeretne menni, dolgozni azonban gyermeke nappali

ellátását, felügyeletét nem tudja megoldani. A gyermekek bölcsődei felvétele egész évben folyamatosan történik.

Előnyben kell részesíteni a felvétel során azt a kisgyermeket, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás (védelembbe vett gyermek), Elsősorban csanádpalotai lakcímmel, tartózkodási hellyel rendelkező családok gyermekei nyernek felvételt, az üres férőhelyekre pedig bármely településen élő családok kérhetik gyermekük felvételét. Az ellátásban részesülő gyermekek a KENYSZI rendszerben rögzítésre kerülnek, és napi jelentési kötelezettsége van az intézménynek az ellátottakról. Ez alapján részesülünk állami normatív támogatásban.

Család- és Gyermekei-életi Szolgálat

A Család- és Gyermekei-életi Szolgálat észlelő- és jelzőrendszert működtet, mely lehetővé teszi a gyermekeket veszélyeztető okok időben történő felismerését, feltárását.

A Család- és Gyermekei-életi Szolgálat az intézményekkel történő együttműködés és a tevékenységek összehangolása érdekében esetmegbeszéléseket, szakmai konferenciákat tart.

5.5.15. Közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység támogatása

A közművelődéshez való jog gyakorlását közérdeknek, a közművelődési tevékenységek támogatását közcélként tartjuk. A közművelődést olyan éltekhez tartozó közösségi tevékenységnek kell tekinteni, amely a lakosság életminőségét javíthatja, ezért fontos az önkormányzati feladatvállalás és az azok megvalósításában résztvevő intézmények és szervezetek támogatása is.

A kulturális és közművelődési szolgáltatásokat a Kelemen László Művelődési Ház és a Csanádpalotai Városi Könyvtár látja el a településen.

A különféle programok az intézmény sokféle funkcióját tükrözik: a művelődési lehetőségek biztosítását, az önképzést, az ismeretek, a tudás növelését, fejlesztését, a szórakozást, a játszószert, valamint ezeken keresztül, illetve ezektől függetlenül a közösségi együttélést.

Tevékenységek:

- Nemzeti identitástudatunk erősítését és hangsúlyozását szolgáló rendezvények (nemzeti ünnepeink szervezése és lebonyolítása).
- Kulturális és szórakoztató rendezvények (Magyar Kultúra Napja, Költészet Napja, Majális, gyermek- és felnőtt színházi előadások).
- Kézműves és játszószínházi foglalkozások.
- Kiállítások (képző-, és népművészeti, fotó, gyermekalkotások).
- Ismeretterjesztés.
- Meglévő kulturális közösségek életben tartása, működésükhöz az intézményi feltételek biztosítása,
- Alkotó közösségek intézménybe fogadása, számukra közösségi tér, szakmai tevékenység nyújtása.
- Kulturális értékek bemutatása, kiállító terek működtetése.

- Kulturális értékeket hordozó programok szervezése, befogadása.
- Együttműködés a Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád-Csanád Vármegyei Igazgatóságával.

A Könyvtárban 28.652 db dokumentum található, 17.871.650,- Ft értékben. A könyvtári programok az olvasáskultúra fejlesztésének, az olvasás népszerűsítésének jegyében zajlanak, biztosítják a gyermek és ifjúsági korosztály, a felnőtt lakosság kulturális szolgáltatásokhoz való hozzáférését, figyelemmel az inaktívak, hátrányos helyzetűek megszólítására is.

Turisztikai szempontból a település életében kiemelkedő jelentőségű a „Asztalos P. Kálmán” Tájház.

A Palotai Krónika kiadása, a honlap működtetése, a közösségi média (facebook oldal) a lakossággal való folyamatos kapcsolattartást biztosítják.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelt figyelmet fordít a kulturális rendezvényeket szervező civil szervezetek támogatására.

5.5.16. Sporttevékenységgel kapcsolatos közszolgáltatások biztosítása

Az Önkormányzat:

- a) Anyagi lehetőségei függvényében támogatja a városi sporttevékenységet,
- b) Együttműködik a sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel.
- c) Az Önkormányzat a tulajdonát képező sportlétesítményeket fenntartja, működteti. A város költségvetési lehetőségeitől, valamint egyéb támogatási forrásoktól függően törekszik az önkormányzati sportlétesítmények, a játszóterek karbantartására, fejlesztésére,
- d) A lakosság egészségmegőrzése érdekében hosszú távon a sporttevékenységek középpontjába a gyermek- és ifjúsági sportot - ezen belül az iskolai testnevelést, mint kötelezően ellátandó sportfeladatot-, valamint a szabadidősportot állítja,
- e) A továbbiakban is támogatja a település sporttal kapcsolatos civil szervezeteit.

5.5.17. A nemzetiségek jogai érvényesítésének biztosítása

Csanádpalota városban Román Nemzetiségi Önkormányzat működik. Az Önkormányzat Képviselő-testülete a hivatalán keresztül biztosítja a nemzetiségek jogainak érvényesülését. Kiemelten fontosnak tartja az együttműködést a Nemzetiségi Önkormányzattal.

5.5.18. Egészséges életmód

A Képviselő-testület az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése érdekében az alábbi intézkedéseket teszi a szolgáltatás színvonalának emelése érdekében:

- a) a Képviselő-testület, a Közös Önkormányzati Hivatal és az egészségügyi, szociális ellátást végző intézmények, személyek folyamatosan együttműködnek egymással az egészséges életmód feltételeinek javítása érdekében,

- b) támogatja azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató, segítő tevékenységre irányulnak,
- c) az egészséges életmód feltételeinek biztosítása érdekében ellátja a helyi sporttevékenységgel kapcsolatos feladatokat, így biztosítva a mozgáshoz való jogot,
- d) a kulturális rendezvények sorába épüljenek be a dohányzás, alkohol, drogfogyasztás elleni programok

6. Összegzés

Csanádpalota egy főként mezőgazdasági jellegű város, Nagy gazdasági földterülettel rendelkezik, múltjában komoly szerepet töltött be az állattenyésztés és a földművelés is. Sajnos az elvándorlásoknak köszönhetően a nagy állattenyésztéssel foglalkozó családok elöregedtek, kihaltak. A „kis” gazdaságokat felváltotta a nagy földterülettel, gabonatermesztéssel foglalkozó vállalkozások szerepe.

A település legnagyobb bevételét az iparüzési adó teszi ki. Az önkormányzat adóbevételeit néhány nagyobb cég, és sok kis- és középvállalkozás befizetett adója határozza meg.

A városnak befizetett iparüzési adó egy részének elvonása nem csak az önkormányzat működését befolyásolhatja, hanem az egész városét is.

A településen ipari park kialakítására kell törekedni, ahová vállalkozások tudnának letelepedni, kihasználva a közelmúltban megnyílt lehetőséget kihasználva, Románia Schengeni határhoz történő csatlakozásával.

A turisztikai lehetőségeink még kiaknázatlanok. A 2024. évben megépült kerékpárúton, a Mezőhegyesi Ménesbirtokhoz tartó látogatók a településünkön keresztül tudnak eljutni. Az itt átjáró forgalomban volna potenciál, néhány pihenő, vendéglátó egység, és a település rendezvényeinek számára.

Csanádpalota hosszú évek óta küzd a gazdátlan, kóbor ebek problémájával. Az Önkormányzat 2024. év április 1. napjától a Makói Kistérség Többcélú Társulása keretében látja el ezt a kötelező feladatot.

Szükségessé vált a település központjában lévő buszváró környékén lerakott, támasztott kerékpárok számára egy igényes kerékpártároló kialakítása, mely kamerával megfigyelt, kivilágított.

Határon átnyúló kapcsolatok bővítése, a testvértelepülésekkel való együttműködés megerősítése és az ezekben rejlő gazdasági lehetőségek kölcsönös kihasználása.

Fontos feladata az Önkormányzatnak a jelenleg meglévő közszolgáltatások színvonalának megtartása és azok fejlesztése annak érdekében, hogy a lakosságcsökkenés megálljon és biztonságos, élhető település maradjon városunk.

Csanádpalota, 2025. április.

Kovács Gábor
polgármester